

LATVIJAS REPUBLIKAS VIDES MINISTRIJA

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālrunis 67026470, 67026500, fakss 67820442, e-pasts:
pasts@vidm.gov.lv

LĒMUMS

03. 04. 2009.

Nr. 28

*Par emisijas kvotu piešķiršanu
saskaņā ar izmaiņu ieviešanu
darbībā 2008.-2012. gadā*

Adresāts:

AS „Latvenergo” TEC 2
Reģ. Nr. 40003032949
Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12,
Rīga, LV-1230

Vides ministrija, pamatojoties uz likuma „Par piesārņojumu” 32.² panta pirmo daļu, pieņem lēmumu par siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu piešķiršanu operatoriem 2008.-2012. gadā.

1. Lēmuma pieņemšanas brīdī Vides ministrijas rīcībā ir šādi dokumenti:

- 1) Eiropas Komisijas 2008. gada 30. septembra lēmums, ar kuru Kopienas neatkarīgā darījumu žurnāla centrālais administrators uzdod ievadīt Kopienas neatkarīgajā darījumu žurnālā Latvijas emisijas kvotu sadales plāna tabulu 2008.-2012. gadam Kopienas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros;
- 2) Emisijas kvotu sadales plāns 2008.-2012. gadam (turpmāk – Plāns), kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2008. gada 4. septembra rīkojumu Nr. 542;
- 3) Iesniegums siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanai sakarā ar būtiskām izmaiņām iekārtas darbībā 2008.-2012. gadam;
- 4) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2007. gada 16. novembrī AS „Latvenergo” TEC-2 izsniegta siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja Nr. RIT-20-II-SEG-07;
- 5) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2007. gada 19. marta vēstule Nr. 5-5/1406 par iesniegumu siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas izmaiņām;
- 6) AS „Latvenergo” 2008. gada 8. maija vēstule Nr. 01VL00-17/2881 par precizējumiem iesniegumā siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas izmaiņām;
- 7) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2008. gada 12. augusta lēmums Nr. 43s par siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr. RIT-20-II-SEG-07 grozījumiem;
- 8) Energoauditora atzinums par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām, Rīga, 2008. gads;
- 9) AS „Latvenergo” 2009. gada 9. janvāra vēstule Nr. 01VL00-14/115 par TEC-2 gāzes

kombinētā cikla bloka nodošanu ekspluatācijā, pielikumā AS „Latvenergo” 2008. gada 29. decembra akts par Rīgas TEC-2 ražotnes rekonstrukciju Rīgas rajonā, Salaspils novadā, Aconē, Granīta ielā 31;

- 10) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2009. gada 30. janvāra lēmums Nr. 1s par siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr. RIT-20-II-SEG-07 grozījumiem.

2. Saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.¹ pantu un 32.² panta pirmo daļu Vides ministrija pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu operatoriem pēc Plāna apstiprināšanas Ministru kabinetā un Eiropas Komisijā. Ministru kabinets Plānu apstiprināja 2008. gada 4. septembrī ar rīkojumu Nr. 542 un Eiropas Komisija 2008. gada 30. septembrī pieņēma lēmumu¹ par Latvijas Emisijas kvotu sadales plāna 2008.-2012. gadam apstiprināšanu. Emisijas kvotas var piešķirt operatoram, kurš ir saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju.

Tāpat, saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.² panta ceturto daļu, Vides ministrijai ir jāpieņem lēmums par emisijas kvotu piešķiršanu jaunām iekārtām vai iekārtām, kurām pēc izmaiņu ieviešanas darbībā saskaņā ar siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas nosacījumiem plānota lielāka siltumnīcefekta gāzu emisija.

Ņemot vērā Plāna 3.1. apakšnodaļas „Emisijas kvotu aprēķināšana jaunajām iekārtām” noteikto metodiku, aprēķinot emisijas kvotas jaunajām iekārtām, emisijas kvotas nepiešķir par to produkcijas apjomu, kurš ir piešķirts esošai Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (turpmāk - ES ETS) iekārtai.

2.1. AS „Latvenergo” TEC-2 ir piešķirtas emisijas kvotas ar Vides ministrijas 2008. gada 30. oktobra lēmumu Nr. 1², kā ES ETS esošam dalībniekam, atbilstoši Plāna 5. nodaļas 2. tabulai.

2.2. Izskatot Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2008. gada 12. augusta lēmumu Nr. 43s un 2009. gada 30. janvāra lēmumu Nr. 1s konstatēts, ka 2008. gada 30. decembrī ir uzstādītas jaunas tehnoloģiskās iekārtas – *gāzes turbīna GE/HS9001 (FB); Utilizācijas katls un Tvaika katls „Vapor” 10-13.*

2.3. Pamatojoties uz AS „Latvenergo” TEC-2 grozījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā Nr. RIT-20-II-SEG-07 un iesniegto energoauditora atzinumu par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām, Vides ministrija secina, ka AS „Latvenergo” TEC-2 iekārtām ir veikta izmaiņu ieviešana darbībā un notiek lielāka siltumnīcefekta gāzu emisija.

No secinātā izriet, ka saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.² panta ceturto daļu, Vides ministrijai ir jāpieņem lēmums par emisijas kvotu piešķiršanu AS „Latvenergo” TEC-2 jaunajām tehnoloģiskajām iekārtām – *gāzes turbīnai GE/HS9001 (FB); Utilizācijas katlam un Tvaika katlam „Vapor” 10-13.* Emisijas kvotas ir piešķiramas Plānā noteiktajā kārtībā sakarā ar izmaiņu ieviešanu iekārtu darbībā.

2.4. AS „Latvenergo” TEC-2 piešķiramo emisijas kvotu skaitu jaunām tehnoloģiskajām iekārtām aprēķina pēc Plāna 3.1. apakšnodaļā minētās emisijas kvotu aprēķina formulas.

AS „Latvenergo” TEC-2 jauno tehnoloģisko iekārtu darbība ir paredzēta kondensācijas un koģenerācijas režīmā. Tādējādi emisijas kvotu aprēķinam tiek izmantota

¹ Eiropas Komisijas 2008. gada 30. septembra lēmums, ar kuru Kopienas neatkarīgā darījumu žurnāla centrālais administrators uzdod ievadīt Kopienas neatkarīgajā darījumu žurnālā Latvijas emisijas kvotu sadales plāna tabulu 2008.-2012. gadam Kopienas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros

² Vides ministrijas 2008. gada 30. oktobra lēmums Nr. 1 par emisijas kvotu piešķiršanu operatoriem 2008.-2012. gadā

formula:

$$EQ = EQ_{kd} + EQ_{koģ}, \text{ kur}$$

EQ – kopējais aprēķinātais emisijas kvotu daudzums;

EQ_{kd} – aprēķinātais emisijas kvotu daudzums, iekārtai strādājot kondensācijas režīmā;

$EQ_{koģ}$ – aprēķinātais emisijas kvotu daudzums, iekārtai strādājot koģenerācijas režīmā;

Emisijas kvotu aprēķins darbībai kondensācijas režīmā

Nepieciešamās emisijas kvotas jaunas kondensācijas stacijas izbūves gadījumā tiek aprēķinātas, izmantojot Plāna 3.1.3. apakšnodaļā norādīto formulu:

$$EQ_{kd} = 0,0036 * E * R * O / \eta_{kd}, \text{ t CO}_2/\text{gadā},$$

kur:

a) E – kondensācijas stacijā saražotās elektroenerģijas patēriņš, MWh/gadā,

Saskaņā ar Energoauditora atzinumā par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām 5.-7. tabulu un operatora sniegto papildinformāciju par ražošanas apjomiem 2008. gadā:

$$E_{2008.gads} = 276\,531 \text{ MWh}$$

$$E_{2009.gads} = 691\,400 \text{ MWh}$$

$$E_{2010.-2012.gads} = 1\,635\,400 \text{ MWh}$$

b) R - emisijas faktors, atbilstoši Ministru Kabineta 2004. gada 7. septembra noteikumu Nr. 778 „Kārtība, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisiju monitorings, kā arī pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie pārskati par siltumnīcefekta gāzu emisiju” 8.1. apakšpunktam³ aprēķinos lieto šādu emisijas faktoru:

$$R = 56,10 \text{ t CO}_2/\text{TJ}$$

c) O - oksidācijas faktors, atbilstoši Ministru Kabineta 2004. gada 7. septembra noteikumu Nr. 778 „Kārtība, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisiju monitorings, kā arī pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie pārskati par siltumnīcefekta gāzu emisiju” 8.3. apakšpunktam aprēķinos izmanto šādu oksidācijas faktoru:

$$O = 0,995$$

d) η_{kd} - lietderības koeficients darbībai kondensācijas režīmā,

Saskaņā ar Energoauditora atzinuma par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām 1. tabulu;

$$\eta = 0,5577$$

$$EQ_{kd2008.gads} = 0,0036 * 276\,531 * 56,10 * 0,995 / 0,5577 = 99\,639,5 \text{ t CO}_2/\text{gadā};$$

$$EQ_{kd2009.gads} = 0,0036 * 691\,400 * 56,10 * 0,995 / 0,5577 = 249\,124,9 \text{ t CO}_2/\text{gadā};$$

$$EQ_{kd2010-2012.gads} = 0,0036 * 1\,635\,400 * 56,10 * 0,995 / 0,5577 = 589\,266,6 \text{ t CO}_2/\text{gadā};$$

Emisijas kvotu aprēķins darbībai koģenerācijas režīmā

Atbilstoši Plāna 3.1. apakšnodaļā formulētajiem principiem, gadījumā, ja jauna koģenerācijas iekārta aizvieto esošo iekārtu, pārņemot esošās iekārtas siltumenerģijas patērētājus un to siltumenerģijas patēriņš nepieaug, jaunajai iekārtai piešķiramo emisijas kvotu daudzums tiek aprēķināts, balstoties uz principu, ka emisijas kvotas tiek piešķirtas tikai elektroenerģijas ražošanai.

Iekārtas operators paredz TEC-2 jaunajās iekārtās saražotās siltumenerģijas realizāciju

³ Skat.: Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra. CO₂ emisiju no stacionārās kurināmā sadedzināšanas un rūpnieciskajiem procesiem aprēķina metodika http://www.meteo.lv/upload_file/rokasgramatas/CO2_emisiju_aprekins_22_01_09.pdf (aplūkots 27.02.2009.)

esošajiem patērētājiem saskaņā ar AS „Latvenergo” 2008. gada 8. maija vēstulē Nr. 01VL00-17/2881 sniegto informāciju, tādējādi emisijas kvotas tiek aprēķinātas tikai elektroenerģijas ražošanai.

Nepieciešamās emisijas kvotas elektroenerģijas ražošanai koģenerācijas režīmā, piemērojot iekārtas lietderības koeficientu $\eta_{koģ}$, tiek aprēķinātas izmantojot formulu:

$$EQ_{koģ} = 0,0036 * E * R * O * \eta_{koģ}, \text{ t CO}_2/\text{gadā}$$

Atbilstoši Plāna 3.1. apakšnodaļā formulētajiem principiem, emisijas kvotas nepiešķir par to produkcijas (šajā gadījumā elektroenerģijas) apjomu, kurš piešķirts esošai ES ETS iekārtai. AS „Latvenergo” TEC-2 iekārtām ir piešķirtas emisijas kvotas kā ES ETS esošai iekārtai.

Elektroenerģijas daudzums koģenerācijas režīmā, par kuru tiek piešķirtas emisijas kvotas, tiek aprēķināts saskaņā ar formulu:

$$E = E_{\text{jaunais apjoms}} - E_{\text{esošais apjoms}}, \text{ MWh/gadā, kur}$$

$E_{\text{jaunais apjoms}}$ – elektroenerģijas apjoms, kāds tiek prognozēts izstrādāt TEC-2 koģenerācijas režīmā 2008.-2012. gadā;

$E_{\text{esošais apjoms}}$ – vidējais elektroenerģijas apjoms, kāds tika izstrādāts TEC-2 koģenerācijas režīmā 2005. un 2006. gadā;

$E_{\text{jaunais apjoms}}$ vērtība tiek noteikta saskaņā ar Energoauditora atzinumu par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām 5.-7. tabulu un operatora sniegto papildinformāciju par ražošanas apjomiem 2008. gadā. Ievērojot, ka iekārtu aizvietošana ir daļēja, $E_{\text{jaunais apjoms}}$ vērtība ietver kā elektroenerģijas ražošanu jaunuzstādītajā koģenerācijas iekārtā, tā samazināto elektroenerģijas ražošanas apjomu esošajā iekārtā.

$$E_{\text{jaunais apjoms}2008.\text{gads}} = 430\ 620 + 518\ 279 = 949\ 349 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{\text{jaunais apjoms}2009.\text{gads}} = 317\ 600 + 1\ 659\ 504 = 1\ 977\ 104 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{\text{jaunais apjoms}2010-2012.\text{gads}} = 440\ 424 + 1\ 334\ 102 = 1\ 774\ 526 \text{ MWh/gadā};$$

$E_{\text{esošais apjoms}}$ vērtība tiek noteikta saskaņā ar AS „Latvenergo” iesniegumā siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanai sniegto informāciju 4. tabulu;

$$E_{\text{esošais apjoms}2005.\text{gads}} = 806\ 267 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{\text{esošais apjoms}2006.\text{gads}} = 857\ 160 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{\text{esošais apjoms}} = (806\ 267 + 857\ 160)/2 = 831\ 713,5 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{2008.\text{gads}} = 949\ 349 - 831\ 713,5 = 117\ 635,5 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{2009.\text{gads}} = 1\ 977\ 104 - 831\ 713,5 = 1\ 145\ 390,5 \text{ MWh/gadā};$$

$$E_{2010-2012.\text{gads}} = 1\ 774\ 526 - 831\ 713,5 = 942\ 812,5 \text{ MWh/gadā};$$

$\eta_{koģ}$ – lietderības koeficients darbībai koģenerācijas režīmā,

Saskaņā ar Energoauditora atzinumu par AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtām 1. tabulu;

$$\eta_{2008.\text{gads}} = 0,869$$

R – emisijas faktors dabasgāzei;

$$R = 56,1 \text{ t CO}_2/\text{TJ}$$

O – oksidācijas faktors dabasgāzei

$$O = 0,995$$

$$EQ_{koģ2008.\text{gads}} = 0,0036 * 117\ 635,5 * 56,1 * 0,995 / 0,869 = 27\ 202,4 \text{ tCO}_2/\text{gadā};$$

$$EQ_{\text{ko}\ddot{g}2009.\text{gads}} = 0,0036 * 1\,145\,390,5 * 56,1 * 0,995 / 0,869 = 264\,863,6 \text{ tCO}_2/\text{gad}\ddot{a};$$

$$EQ_{\text{ko}\ddot{g}2010-2012.\text{gads}} = 0,0036 * 942\,812,5 * 56,1 * 0,995 / 0,869 = 218\,018,8 \text{ t CO}_2/\text{gad}\ddot{a};$$

Aprēķina rezultāts:

$$EQ_{2008.\text{gads}} = EQ_{\text{kd}2008.\text{gads}} + EQ_{\text{ko}\ddot{g}2008.\text{gads}} = 99\,639,5 + 27\,202,4 = 126\,841,9 \text{ tCO}_2/\text{gad}\ddot{a}, \text{ kas noapa}\ddot{l}ojot atbilst **126 842** emisijas kvotām;$$

$$EQ_{2009.\text{gads}} = EQ_{\text{kd}2009.\text{gads}} + EQ_{\text{ko}\ddot{g}2009.\text{gads}} = 249\,124,9 + 264\,863,6 = 513\,988,5 \text{ tCO}_2/\text{gad}\ddot{a}, \text{ kas noapa}\ddot{l}ojot atbilst **513 989** emisijas kvotām;$$

$$EQ_{2010.-2012.\text{gads}} = EQ_{\text{kd}2010-2012.\text{gads}} + EQ_{\text{ko}\ddot{g}2010-2012.\text{gads}} = 589\,266,6 + 218\,018,8 = 807\,285,4 \text{ tCO}_2/\text{gad}\ddot{a}, \text{ kas noapa}\ddot{l}ojot atbilst **807 285** emisijas kvotām ikgadēji.$$

Atbilstoši Plāna 2.1.3. apakšnodaļai, lai nodrošinātu jauno iekārtu rezerves pieejamību iespējami lielākam jauno iekārtu skaitam, emisijas kvotas no jauno iekārtu rezerves tiek piešķirtas, piemērojot papildus nosacījumus:

- 1) vienai iekārtai tiek piešķirtas ne vairāk kā 80% no iekārtai nepieciešamā emisiju kvotu apjoma un
- 2) vienai iekārtai tiek piešķirts ne vairāk kā 20% (enerģētikas iekārtas gadījumā) no kopējā jauno iekārtu rezerves apjoma.

Kopējais jauno iekārtu rezerves apjoms 2008.-2012. gadam, saskaņā ar Plāna 1. tabulu, ir **4 003 695** emisijas kvotas.

Atbilstoši 1. nosacījumam – vienai iekārtai tiek piešķirtas ne vairāk kā 80% no iekārtai nepieciešamā emisijas kvotu apjoma – AS „Latvenergo” TEC-2 piešķiramais emisijas kvotu daudzums 2008.-2012. gada periodā ir:

$$EQ = (126\,842 + 513\,989 + 807\,285 + 807\,285 + 807\,285) * 0,8 = **2 450 149** emisijas kvotas$$

Atbilstoši 2. nosacījumam – vienai iekārtai tiek piešķirts ne vairāk kā 20% no kopējā jauno iekārtu rezerves apjoma – AS „Latvenergo” TEC-2 piešķiramais emisijas kvotu apjoms 2008.-2012. gada periodam ir:

$$EQ = 4\,003\,695 * 0,2 = **800 739** emisijas kvotas$$

Tā kā saskaņā ar 1. nosacījumu vienai iekārtai piešķiramais kvotu daudzums pārsniedz 20% (enerģētikas iekārtas gadījumā) no kopējā jauno iekārtu rezerves apjoma, emisijas kvotu piešķiršanā tiek lietots **2. nosacījums**:

$$EQ_{2008.-2012.\text{gads}} = **800 739** emisijas kvotas$$

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” TEC-2 2008. gads 29. decembra aktu Kods 08 00176 8031 par sadedzināšanas iekārtu pēc rekonstrukcijas pieņemšanu ekspluatācijā emisijas kvotu sadalījums pa gadiem tiek aprēķināts pēc proporcionalitātes principa, kur iekārtas darbības laiks ir:

- 2008. gadā - 1 mēnesis;
- 2009. – 2012. gads - 12 mēneši ikgadēji jeb 48 mēneši;
- kopā 49 mēneši.

Vienam mēnesim piešķiramais emisijas kvotu apjoms:

$$EQ_{1 \text{ mēnesis}} = 800\,739 / 49 = **16 341,61** emisijas kvotas$$

2008. gadam piešķiramais emisijas kvotu apjoms ir:

$$EQ_{2008.\text{gads}} = 16\,341,61 * 1 = **16 342** emisijas kvotas$$

Vienam gadam piešķiramais emisijas kvotu apjoms 2009.-2012. gada periodam ir:

$$EQ_{\text{ik gadu } 2009.-2012.\text{gads}} = 16\,341,61 * 12 = **196 099** emisijas kvotas;$$

$$EQ_{2009.-2012.\text{gads}} = 196\,099 * 4 = **784 396** emisijas kvotas.$$

Tādējādi operatoram no jauno iekārtu rezerves tiek piešķirtas papildu emisijas kvotas šādā apmērā:

Operators	Iekārta	Iekārtas adrese	Ražošanas veids	Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr.	Obligātais (O)/brīvprātīgais (B) dalības veids	Emisijas kvotas (skaits)					
						2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	KOPĀ
AS „Latvenergo”	TEC 2	Acone, Salaspils novads, Rīgas rajons, LV-2119	Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana	RIT-20-II-SEG-07	O	16 342	196 099	196 099	196 099	196 099	800 738

3. Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī pamatojoties uz likuma „Par piesārņojumu” 32.² panta ceturto daļu un Plānā noteikto emisijas kvotu sadales kārtību operatoriem,

Vides ministrija **nolemj:**

Izteikt Vides ministrijas 2008. gada 30. oktobra lēmuma Nr. 1 „Par emisijas kvotu piešķiršanu operatoriem 2008.-2012. gadā” 3. punkta tabulas 32. punktu šādā redakcijā:

„Nr. p.k.	Operators	Iekārta	Iekārtas adrese	Ražošanas veids	Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr.	Obligātais (O)/brīvprātīgais (B) dalības veids	Emisijas kvotas (skaits)					
							2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	KOPĀ
32	AS „Latvenergo”	TEC 2	Acone, Salaspils novads, Rīgas rajons, LV-2119	Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana	RIT-20-II-SEG-07	O	515987	695744	695744	695744	695744	3298963”

Atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 32.⁷ panta otrajai daļai Vides ministrija ir nodrošinājusi sabiedrības viedokļa uzklaušīšanu par šī lēmuma projektu, dodot sabiedrībai iespēju 30 dienas iesniegt priekšlikumus. Lēmuma projekts tika publiskots Vides ministrijas mājas lapā internetā: <http://www.vidm.gov.lv> 2009. gada 2. martā.

Laikposmā no 2009.gada 2. marta līdz 2009.gada 31. martam netika saņemti sabiedrības komentāri par lēmuma projektu.

Lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Antonijas ielā 6, Rīgā.

Valsts sekretārs

G.Puķītis

Jukāma, 67026568
Kristine.Jukama@vidm.gov.lv